



VAN NU TOT DE ZOMER

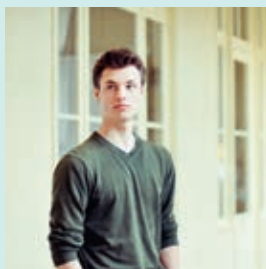
JOUW GIDS VOOR DE EINDSPURT

klasse

advertentie

APRIL

Paasvakantie	05
Leraar van het jaar.	06
Opendeurdag.	16
Leerlingenraad.	18



MEI

Klaar voor 2015-2016? . .	21
• Schoolkosten	23
• M-decreet.	24
• Nieuwe aanpak.	26
Schoolreis.	28



JUNI

Examens	35
Studiekeuze	36
Klassenraad.	38
Loopbaan.	40
Oudercontact.	42
Laatste schooldag.	44



ZOMER

Op reis.	49
Vrijwilligerswerk	50
Boekentips	52
Pimp je klasdeur.	54
Kruiswoordraadsel	56



BESTE LEZER,

Jij hebt deze **unieke bewaargids** van Klasse van de stapel genomen. Fijn! Misschien ligt hij wat onwennig in de hand, zo vierkant. Anders dan het vertrouwde magazine dat je vijftientwintig jaar lang van Klasse kreeg. Geen nood, het bevat nog steeds de inhoud die je van Klasse gewoon bent: **straffe verhalen en tips**, op jouw lijf geschreven, over thema's die jou raken.

Voortaan kies jij zelf! Verslind je graag papier? Dan zijn er vanaf september vier **nieuwe publicaties**, gespreid over het schooljaar. Niet meer thuis in je brievenbus, maar op te pikken in je school. Volg je ons liever online via je mailbox of sociale media? **Schrijf je in op onze digitale kanalen via www.klasse.be/meerklasse**. Zo krijgt elke leraar onze informatie op de manier die hem of haar het best past.

Deze eenmalige gids ondersteunt je in de **laatste rechte lijn naar de zomer**. Vier boeiende maanden lang spurten we met je mee. Niet alleen met deze gids in je tas, maar ook via onze **nieuwsbrieven**, op **Facebook** of op onze gloednieuwe **Pinterest** ...

Schrijf in, volg, ontdek, leer en geniet!

Pieter Lesaffer,
hoofdredacteur Klasse
pieter.lesaffer@klasse.be



APRIL



PIMP JE PAASVAKANTIE

Twee weken vakantie. Tijd om te genieten van de lentezon, paaseieren te rapen én op stap te gaan met je lerarenkaart. Expo's, musea, pretparken ... Ontdek deze zestien tips met je gezin en keer later terug met je leerlingen!



**ALLE ACTIES, VOORDELEN,
LERARENDAGEN EN
GEZINSDAGEN VIND JE OP
WWW.LERARENKAART.BE**

**ABONNEER JE OP EEN OF
MEER NIEUWSBRIEVEN,
VOLG ONS OP FACEBOOK
OF TWITTER.**



FILM

SHAUN HET SCHAAP

Herinner je je de korte Wallace & Gromit-film 'A Close Shave'? Sinds 2007 weet het schaapje Shaun televisiekijkers te vermaken. In 'Shaun het Schaaap – De film' (Aardman, release 8 april) zorgt Shauns kattenkwaad ervoor dat de boer wordt weggevoerd van de boerderij. Shaun en Bitzer moeten samen met de kudde de grote stad trotseren om hem te redden. Het begin van een episch avontuur op het grote scherm voor jong én oud.

WIN! Lumière schenkt 20 x 4 filmtickets, 10 Shaun-goodiepakketten en een weekendarrangement op de boerderij voor het gezin met FarmCamps in Mariekerke weg (www.farmcamps.be). Ga naar de startpagina van www.lerarenkaart.be ('Gelezen in ...'). Je kan er ook een kleurplaat downloaden om in je klas te gebruiken.



WORDT JOUW DIRECTEUR DE **LERAAR VAN HET JAAR 2015?**

Klasse zet tijdens de Leraar van het Jaar uitzonderlijk directeurs in de kijker. Ze hebben een waanzinnig takenpakket, maar zouden door het vuur gaan voor hun school. Daarvoor wil Klasse hen waarderen.

Ken jij een directeur, adjunct-directeur of technisch adviseur-coördinator die de titel verdient? Bedenk samen met enkele collega's, leerlingen en/of ouders waarom hij of zij 'Leraar van het Jaar' mag worden.

Nomineren kan tot en met zaterdag 3 april via het online [nominatieformulier](#). Wees er dus snel bij! Alle onderwijsniveaus komen in aanmerking. Wie weet zit jouw directeur op woensdag 20 mei wel in de zaal tijdens de symbolische uitreiking?

www.klasse.be/leraarvanhetjaar



2

LERARENDAG

BODY WORLDS VITAL BRUGGE

In de expo Body Worlds Vital maak je een ontdekkingsreis door het menselijk lichaam in al zijn complexiteit, schoonheid en kunnen. Prof. dr. Gunther von Hagens ontdekte in 1977 de plastinatietechniek, om lichamen voor altijd te bewaren. Bewonder zijn werk en krijg inzicht in het wonder van het menselijk lichaam. De tentoonstelling is heel geschikt voor schoolbezoeken, voor leerlingen vanaf het derde leerjaar.

*Body Worlds Vital – 1 mei tot 1 november 2015 – Site Oud Sint-Jan – Mariestraat 38 (Zonnekemeers) – 8000 Brugge – www.bodyworlds.be – **korting met lerarenkaart***

Extra voordeel: lerarendagen op woensdagen 6 en 13 mei en zondagen 10 en 17 mei (10 tot 17 uur, laatste toegang om 16 uur) – rondleiding met gids om 14 uur – gratis voor leraren – partners en kinderen van 6-18 jaar: 13 euro – tot 6 jaar: gratis – inschrijven: info@oudsintjan.be – Je bent pas ingeschreven na ontvangst van een bevestiging.

adVERTentie



3

WEDSTRIJD

met je klas aan zee

Zeeklassencentrum Zeeman in Oostduinkerke organiseert zeeklassen op maat. Het centrum ligt op vijf minuten van de zee. Je beschikt er over het nodige materiaal om je leerlingen voor te bereiden voor je eropuit trekt. Het centrum bezit alle faciliteiten voor andersvalide kinderen en werd vijf jaar geleden volledig vernieuwd. Om dat te vieren, schenkt het een gratis tweedaags verblijf met de hele klas weg. Benieuwd naar het aanbod en de mogelijkheden? Bezoek Zeeklassen Zeeman tijdens de opendeurdagen. Vooraf inschrijven is noodzakelijk.

Centrum Zeeman – Kinderlaan 45 – 8670 Oostduinkerke – www.zeeklassenpromo.be

WIN! een 2-daagse met de hele klas: stuur een mail naar verjaardag@zeeklassenpromo.be

met de gegevens van je klas en je school – opendeurdagen op

1, 4 en 11 april – inschrijven via opendeur@zeeklassenpromo.be of 0478 39 12 08

© PETER PAUL RUBENS, CLARA-SERENA RUBENS ©LIECHTENSTEIN. THE PRINCELY COLLECTIONS, VADUZ-VIENNA



4

EXPO

RUBENS PRIVÉ

Rubens had een hekel aan portretten schilderen. Toch is hij een van de knapste portrettisten van zijn tijd. De allermooiste en meest intieme portretten maakte hij van zijn familie. En natuurlijk portretteerde de meester ook zichzelf. Voor het eerst worden deze kunstwerken gezamenlijk getoond in de voormalige woning van Rubens in Antwerpen. Op de expo zie je een veertigtal schilderijen en tekeningen uit topmusea.

Rubens privé. De meester portretteert zijn familie – 28 maart tot 28 juni 2015

– Rubenshuis – Wapper 9-11 – 2000

Antwerpen – www.rubenshuis.be – **gratis**

met lerarenkaart



5

GEZINSDAGEN seafRONT

In Seafront zie, voel, hoor, proef én ruik je de noeste arbeid van vissers en havenarbeiders. Je bevindt je dan ook in de oude vismijn van Zeebrugge. Snuif de sfeer op van het harde leven op zee en in de haven. Ondervind aan den lijve hoe beklemmend het maandenlange verblijf is aan boord van een echte duikboot. Je ontdekt ook de geschiedenis van de haven van Zeebrugge vanaf het prille ontstaan tot de huidige drukke wereldhaven.

Seafront – Vismijnstraat 7 – 8380 Zeebrugge –
www.seafront.be – **korting met lerarenkaart**

Extra voordeel: gezinsdagen van 4 tot en met 19 april van 10 tot 17 uur – gratis voor leraren – vergezellende familieleden aan groepstarief – inschrijven: niet nodig – lanceringsweekend op 11 en 12 april van 10 tot 17 uur – gratis voor leraren en partners – vergezellende familieleden aan groepstarief – extra's: o.a. infopakket voor leraar, familiezoektocht, gratis drankje voor kinderen – inschrijven: www.lerarenkaart.be/ inschrijven



6

LERARENDAG

BASTOGNE war museum

In het Bastogne War Museum volg je met de Nederlandstalige audiogids een schooljongen van 13, een leraar, een Duitse soldaat en een Amerikaanse soldaat tijdens het Ardennenoffensief. In de expo 'From Texas To Bastogne, Texas Aggies Go To War' ontdek je het leven op een Amerikaanse universiteit tijdens het interbellum. Sprekende decors, filmtuitreksels, archiefdocumenten en getuigenissen nemen je mee in het verhaal.

Bastogne War Museum - 5 Colline du Mardasson - 6600 Bastogne –
www.bastognewarmuseum.be – **korting met lerarenkaart**

'From Texas to Bastogne' – tot 31 augustus 2016 – Espace Quartier Latin – 24 Place Saint-Pierre – 6600 Bastogne – **korting met lerarenkaart**

Extra voordeel: lerarendagen op woensdag 8 en zaterdag 11 april – 10.30 uur: vrij bezoek museum – gratis voor de leraar en kinderen tot 6 jaar – partner en kinderen vanaf 6 jaar: 6 euro per persoon – gratis pedagogisch dossier met audiogids – 14.30 uur: geleid bezoek expo – gratis voor de leraar en kinderen tot 6 jaar – partner en kinderen vanaf 6 jaar: 5 euro per persoon – inschrijven via www.lerarenkaart.be/inschrijven



GEZINSDAG

LENTEFEEST IN CHLOROPHYLLE

Vier de lente in Parc Chlorophylle. Clowns, magiërs en grimeurs verwennen de kinderen. Je gaat langs bij de bijenkweker en de houtsnijders. Een twee kilometer lange wandelweg slingert door meer dan 500 hectaren bosrijk gebied. Langs de route staan 24 attracties in hout, afgewisseld met speel- en educatieve zones. De veertig meter lange loopbrug brengt je tot in de kruinen van de bomen.

Parc Chlorophylle – 60 rue des Chasseurs Ardennais – 6960 Dochamp – www.parcchlorophylle.com – **gratis met leraarenkaart**

Extra voordeel: gezinsdag op zondag 17 mei (10-17 uur)
– gratis voor leraar, partner en maximaal 3 kinderen –
inschrijven: www.lerarenkaart.be/inschrijven



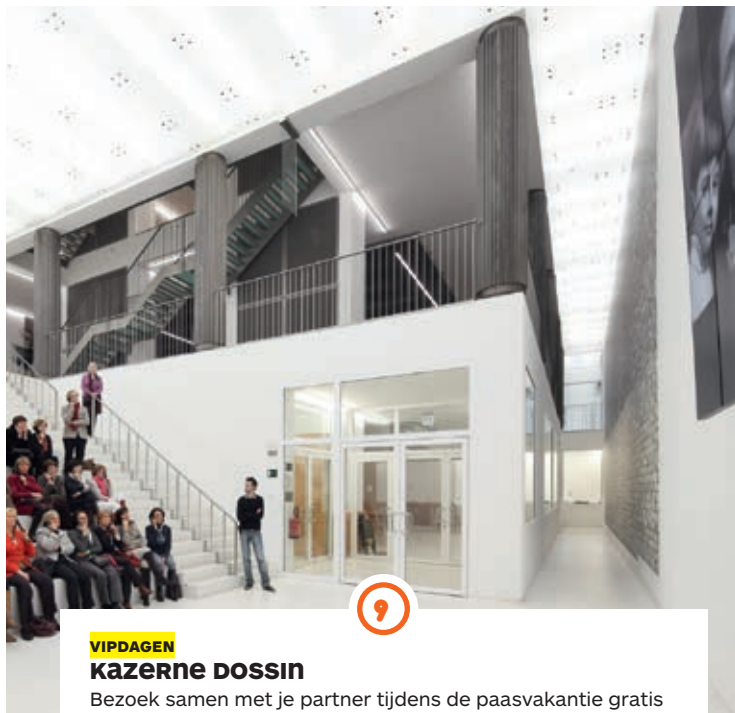
WEDSTRIJD

TUINKAMPIOEN 2015

Fence Tuinmagazine gaat ook dit jaar op zoek naar dé tuinkampioen. Heb jij groene vingers en geef je les in de tweede of derde graad van het basis-onderwijs? Dan word jij misschien, samen met je klas, ambassadeur van 'De Tuinkampioen 2015'. Leg met je klas een moestuintje aan op school, knutsel een vogelhuisje, maak voor de vogels vetbollen ... Plaats een leuke foto van je activiteit op de Facebookpagina van 'De Tuinkampioen'. Als jouw klas ambassadeur wordt, bezorgt Fence jullie alle info en materiaal om nog eens aan de slag te gaan. Een fotograaf komt tijdens de activiteit langs en er verschijnt een mooie reportage in Fence Tuinmagazine. Niet meteen gewonnen? Het kan later nog. Fence kiest het hele jaar geregeld nieuwe ambassadeurs.

Meer info: fence-magazine.be/nl/ambassadeur-worden –
www.facebook.com/Detuinkampioen

adVERTentie



VIPDAGEN

Kazerne Dossin

Bezoek samen met je partner tijdens de paasvakantie gratis Kazerne Dossin. Je ontdekt er het educatieve permanente aanbod en kan de nieuwe expo 'Buchenwald en de missie van Zeeland, april 1945' bezichtigen. Neem deel aan een workshop of een rondleiding. Op het einde van je bezoek neem je een goodiebag met interessant materiaal mee naar huis. Inschrijven is niet verplicht, tenzij voor de workshop of de rondleiding. Vergeet je lerarenkaart niet.

Kazerne Dossin – Goswin de Stassartstraat 153 – 2800 Mechelen – www.kazernedossin.eu – **korting met lerarenkaart**

Extra voordeel: vipdagen van 4 tot en met 19 april van 9 tot 17 uur, uitgezonderd op woensdag (gesloten) – gratis voor leraar en partner – rondleiding: op dinsdag en zaterdag om 11 en 13 uur – workshop Parcours 10-12: Het verhaal van Simon (basisonderwijs): op vrijdag om 11 en 13 uur – info en inschrijven voor workshop of rondleiding: www.kazernedossin.eu



KLASUITSTAP

DE ZOLDERLING

Een middeleeuws perkament (dat je leerlingen nog deels moeten ontcijferen) leidt via een spannende zoektocht naar een magische spiegel. Wetenschappelijke proefjes leggen de brug van heden naar verleden: zelf een kompas maken, schrijven met een ganzenveer, een zegelring maken met een 3D-printer ... Als afsluiter maken de leerlingen hun eigen boek.

Het nieuwe educatieve centrum Willewete organiseert 'De Zolderling', een originele klasuitstap voor leerlingen van de tweede en derde graad lager onderwijs, in de historische abdijsite Herkenrode in Hasselt.

Wanneer: Tot eind juni, datum op afspraak – **Prijs:** 6 euro per leerling – **Info:** www.willewete.be.

Meer zonderlinge verhalen vind je in de Clavis conceptwinkel in Willewete, waar je op vertoon van je lerarenkaart 10 procent korting krijgt.

11

GEZINSDAGEN**GROTTEN van Han**

In de Ardennen schuilt een verborgen wereld waar je een spannend onderaards avontuur beleeft: de Grotten van Han. Zij werden bekroond met drie sterren in de Groene Michelinids. Ontdek samen met een gids de wondere wereld van stalactieten, stalagmieten en andere bizarre figuren. Maar het Domein van de Grotten van Han is ook het prachtige Wildpark, waar wilde en bedreigde diersoorten in vrijheid leven. Volg het nieuw aangelegde wandelpad en proef de natuur! Of stap aan boord van de Safaricar.

Domein van de Grotten van Han – 2 rue J. Lamotte – 5580 Han-sur-Lesse – www.grotte-de-han.be – **gratis met lerarenkaart**

Extra voordeel: gezinsdagen van zaterdag 11 tot vrijdag 17 april (9-17.30 uur), met uitzondering van woensdag 15 april – gratis voor leraar – partner en maximaal 4 (eigen) kinderen betalen 5 euro per persoon – info en inschrijven: www.lerarenkaart.be/inschrijven



12

vanaf 25 april

KLOMPENMUSEUM en -BELEVINGSPAD / Laakdal

Meet een paar klompen aan en maak een avontuurlijke tocht door de bossen van de Merode. Je stapt over verschillende ondergronden en avontuurlijke belevingselementen. Het Klompenbelevingspad is tot het laatste weekend van september op zaterdag- en zondagnamiddag weer open. In juli en augustus elke namiddag. Bezoek ook het Klompenmuseum. **Gratis met lerarenkaart.**

13

4 tot 19 april

BOUDEWIJN seAPARK / SINT-MICHIELS BRUGGE

Maak kennis met de dolfinen, zeehonden en zeeleeuwen in Boudewijn Seapark. Dagelijks worden er verschillende shows opgevoerd. Bezoek aan het park: **gratis voor de leraar op vertoon van de lerarenkaart** – vergezellende gezinsleden betalen 16,50 euro i.p.v. 25,50 euro /volwassene en 21,50 euro/kind vanaf 1 meter. Gratis educatieve sessie op woensdag 8, woensdag 15 of zaterdag 18 april van 10.30 tot 11.30 uur. De plaatsen voor deze sessies zijn beperkt. Vooraf inschrijven verplicht via info@boudewijnseapark.be.

14

maart/april

BOEKENMARKTEN Lannoo

Snuffel tussen de vele kinder- en jeugdboeken op de Boekenmarkt (eind maart in Heist-op-den-Berg en in april in Roeselare). Ontdek ook het ruimere aanbod. Op vertoon van je lerarenkaart ontvang je gratis een boek bovenop je aankoop. Maak je keuze uit 'SOS Piet' of 'Het VTM Kzoom Knutselboek'. Eén boek per gezin, zolang de voorraad strekt. **Gratis toegang.** Alle info via www.lannoo.be/boekenmarkt.



15

25 april

IN FLANDERS FIELDS MUSEUM / Ieper

Maak kennis met de drie nieuwe onthaalpunten op de kleine Ieperboog: Klein Zwaanhof (Noord), Hoge Crater Museum (Oost) en Provinciedomein De Palingbeek (Zuid). Maak een bustocht naar de drie punten of een wandeltocht aan onthaalpunt Noord. Achteraf krijg je een hapje en drankje. **Gratis voor leraren secundair onderwijs.** Inschrijven leraren-namiddag: wouter.sinaeve@ieper.be.

16

5 tot 19 april

PLOPSAPARKEN / DE PANNE – INDOOR HASSELT – COO

Tijdens de paasvakantie houdt Plopsa openparkdagen voor leraren. Maximaal vier vergezellende personen betalen 22 euro per persoon in Plopsaland De Panne, 12,50 euro per persoon in Plopsa Indoor Hasselt én Plopsaqua (nieuw!) en 14 euro per persoon in Plopsa Coo. Tickets kunnen enkel gereserveerd worden via plopsa.com. Opgelet: Plopsaland De Panne is gesloten op zaterdag 4 april, Plopsa Indoor Hasselt is gesloten op zaterdag 18 april.



TEST JE
OPENDEURDAG OP
[WWW.KLASSE.BE/
GA/OPENDEUR](http://WWW.KLASSE.BE/GA/OPENDEUR)



OPEN DEUR: SUCCES OF SLEUR?

Vroeger een Vlaamse kermis, nu een infobeurs: de opendeurday blijft het visitekaartje van je school. Maar een imago bouw je niet op één (open) dag. Zet je schooldeuren succesvol open in tien stappen.

1. Stel een werkgroep ‘open deur’ samen, ook met leerlingen en ouders, en duidelijke taken voor elk. Bedenk samen een strak, origineel concept.

2. Nodig ouders en vrienden van de school uit via sociale media. Zo bereik je ook je oud-leerlingen. Zij zijn de beste reclame voor je school.

3. Rol de rode loper uit voor ouders en hun kinderen. Een bloemetje aan het onthaal, tapas tijdens de rondleiding, een streekbier aan de inschrijvingsbar, een bonnetje voor een pannenkoek. Wees warm, maar ook eerlijk. Want de stijl van een school proef je zodra je ze binnenstapt.

4. Geef rondleidingen op maat aan de ouders. Stippel een parcours uit, en ga als leraar-privégids mee. Zo kan je ouders individueel te woord staan.

5. Praat als gids voor de ouders ook over welbevinden op school.

Beperk je niet tot info over de juiste

studiekeuze. Vertel wel hoe je je leerlingen individueel begeleidt en welke inspraak ze hebben.

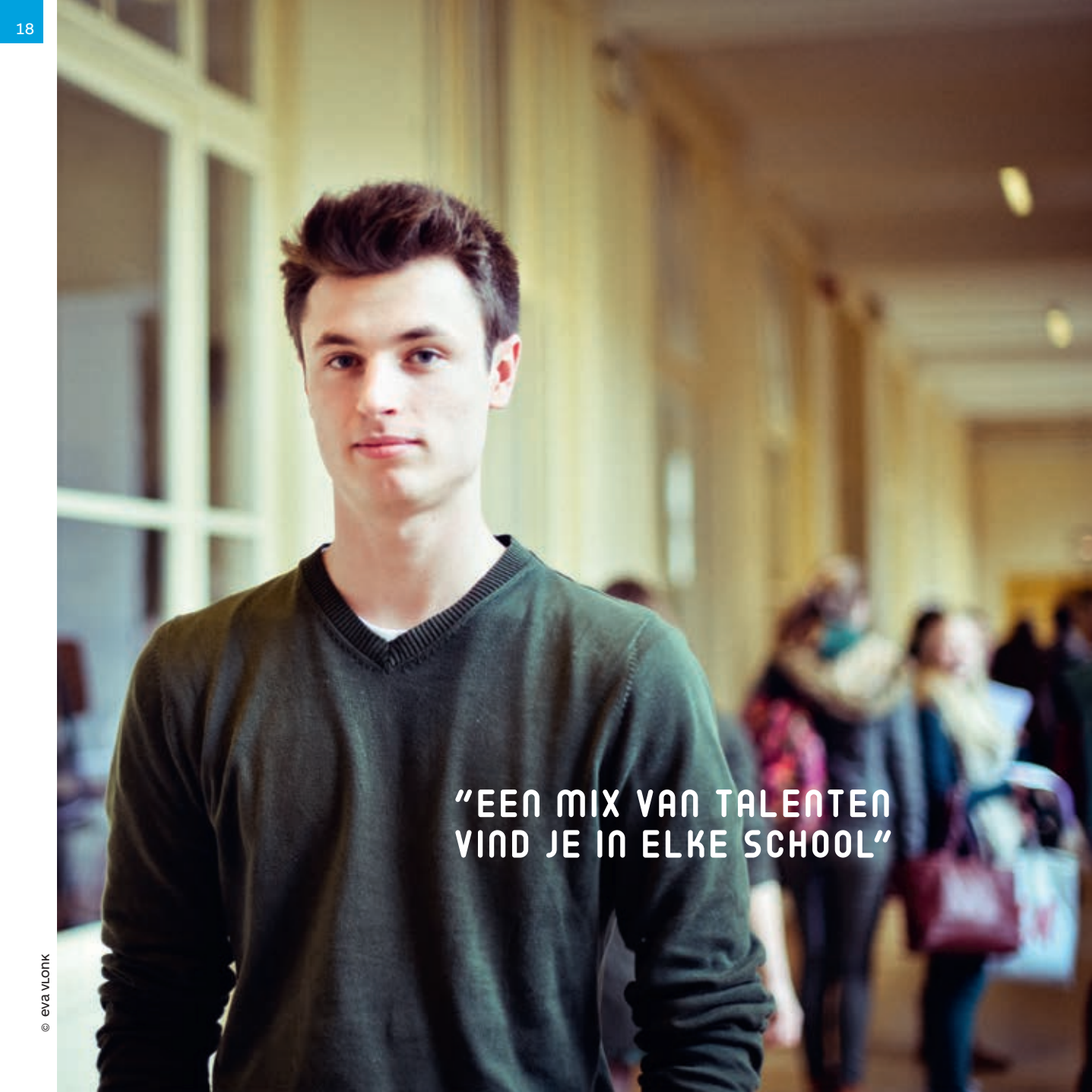
6. Laat kandidaat-leerlingen opvangen door leerlingen van je school. Zij leggen het best uit waarom ze een bepaalde richting hebben gekozen en wat de nieuwe leerlingen daarvan kunnen verwachten.

7. Organiseer een studie-infobeurs. Daar krijgen de ouders per graad en per richting info over het hele pakket voor hun kind.

8. Hou je opendeurday kort maar krachtig. Een heel weekend hoeft niet.

9. Ligt de focus op nieuwe leerlingen? Kies dan voor een aparte infoavond. Want die ouders zijn vooral geïnteresseerd in hoe je met hun kinderen omgaat, en niet zozeer in springkastelen en cafés.

10. Zorg voor animo en creëer een gezellige sfeer. Schakel het artistieke talent van je leerlingen in voor de randanimatie: muziek, dans, graffiti. Toon dat je school leeft.

A young man with short, dark brown hair and light-colored eyes is looking directly at the camera. He is wearing a dark green V-neck sweater over a white shirt. He stands in a brightly lit school hallway with large windows on the left and other students blurred in the background. The text "EEN MIX VAN TALENTEN VIND JE IN ELKE SCHOOL" is overlaid in white on the lower right of the image.

**"EEN MIX VAN TALENTEN
VIND JE IN ELKE SCHOOL"**

RED DE LEERLINGENRAAD

Een goed draaiende leerlingenraad is goud waard. Maar hoe voorkom je een braindrain op 30 juni, als de oudste leerlingen de school verlaten? Florian (18) verklapt hoe de leerlingenraad van Sint-Bavo Humaniora Gent tijdig voor vers bloed zorgt en haar kennisoverdracht regelt.

“MIK OP DE LAGERE JAREN”

“We mikken vooral op de lagere jaren, die kunnen dan een aantal jaren meedraaien. Ik merk dat zij wel willen meewerken, maar ze hebben schrik van de oudere leerlingen. We willen net dat ze hun mond open doen tegen ons. Hun noden en behoeften zijn even waardevol als die van de laatstejaars. Daarom nodigen we altijd kandidaat-leerlingenraders uit op onze vergaderingen en laten we ze actief deelnemen. Maar je kan zoiets niet forceren. Dat vraagt geduld.”

“COMMUNICEER DUIDELIJK”

“Wij hebben het ‘Rode Boekje’, een huishoudreglement dat alle nieuwe leerlingenraders bij het begin van het schooljaar krijgen. Het gaat over onze structuur, rollen, activiteiten en budget. We gaan in september ook op leerlingenraadweekend naar zee. We leren elkaar beter kennen, ontdekken onze talenten, brainstormen over nieuwe acties en verdelen de rollen.

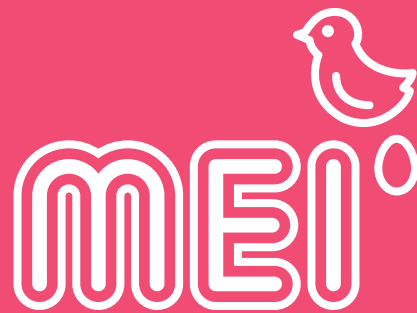
Onze leerlingenbegeleiders leiden alles in goede banen. Een medewerker van de Vlaamse Scholierenkoepel (VSK) komt een halve dag met ons samenwerken.”

“ZET IN OP ALLE TALENTEN”

“In onze raad zitten technauteen, schrijvers, sprekers, fotografen, verkopers, kritische leerlingen ... De ideale mix die je ongetwijfeld in elke school vindt. Zelf ben ik vooral iemand die mensen laat samenwerken en hun talenten goed kan inzetten. Dat ondernemerschap heb ik van mijn vader en kan ik nu inzetten voor de leerlingenraad.”

“BEGIN AL IN APRIL”

“Ronsel nu al inschrijvingen voor je leerlingenraadteamdag in september. (Her-)schrijf je huishoudreglement. VSK heeft een handige checklist en sjabloon. Nodig op je vergaderingen mogelijke nieuwe leerlingenraders uit.”





DOSSIER:

KLAAR VOOR 2015-2016?

*Nu al denken aan volgend schooljaar? Jazeker.
Als je dingen wil veranderen op school en als
je goed voorbereid wil starten in september, is
dit het juiste moment.*





Leraar plastische opvoeding Kris Truyers (42) nam in september 2014 deel aan de Klasse-wedstrijd 'Win een jaar coaching bij je schoolkostenbeleid'. Zijn school, het KTA2 Villers in Hasselt, kwam als een van de laureaten uit de bus. Voor Klasse maakt hij een tussenbalans op.



VERMINDER JE SCHOOLKOSTEN

Steeds meer gemor van leerlingen en ouders over duur materiaal, boeken en schoolreizen deden bij leraar plastische opvoeding Kris Truyers een belletje rinkelen. En dus ging zijn school, KTA2 Villers in Hasselt, in zee met SOS Schulden Op School. Samen werken ze een schoolbeleid uit om de kosten voor ouders te verminderen.

“Door de economische crisis, die in onze regio extra hard heeft toegeslagen, krijgen de gezinnen van onze leerlingen het financieel steeds moeilijker. Dan trek je het niet meer met een vriendenkring die af en toe bijpast. **Er moest structureel iets veranderen waar we alle leerlingen echt mee vooruithelpen.** Ik vertelde onze directeur over de frustraties die – ook bij leraren – leefden, over de dure schooluitstappen bijvoorbeeld. Hij gaf me groen licht om te reageren op de oproep in Klasse. Zo'n jaar begeleiding door SOS Schulden Op School konden we wel gebruiken.”

“Een zelfanalyse maken was de eerste opdracht die we van SOS kregen. Het hele team wierp zijn kritische blik op de schoolwerking. **We ontdekten al gauw dat communicatie een van de problemen is.** Vooral met kansarme ouders. Op dat thema zullen we dan ook focussen. Want dat is belangrijk: niet alles tegelijk willen doen. We denken concreet aan de bouw van een

onthaaruhiimte, waar ouders zich op hun gemak voelen.”

“Een werkgroep ‘Armoede’ oprichten is nu de eerste horde in ons pad naar een echt schoolkostenbeleid. Daarin zitten ook leraren en ouders. Het GOK-team bundelt alvast wat zij al deden rond kansarmoede. Verderop in het traject komen er brugfiguren spreken, werken we een solidariteitsfonds uit en bekijken we hoe we optimaal kunnen samenwerken met externe partners.”

“Intussen kan je als individuele leraar ook inspanningen doen. Zo heb ik als leraar Plastische Opvoeding beslist dat mijn leerlingen geen materiaal moeten aankopen. Ik bestel zelf kleurpotloden, verf, krijt, borstels ... De school betaalt, dus ik hou wel het budget strikt in de gaten. Ik breng ook veel recyclagemateriaal mee en ik werk met eenvoudig materiaal. Tekenpapier moet niet per se van Steinbach zijn, toch?”

Zo hou je de kosten voor jouw klas of vak laag

- 1 Plan tijdig je schooljaar.** Dat geeft je een goed beeld van mogelijke kosten en geeft je nog de kans om de kosten voor de ouders te drukken.
- 2 Vermijd cash tussendoor.** Constante betalingen voor onvoorziene kosten komen er voor ouders ‘bovenop’. Bovendien is het voor jou als leraar geen leuke taak om dat geld te innen.
- 3 Investeer in een goede vakgroepwerking.** Wees je ervan bewust dat (invul)boeken een zware investering vergen van ouders. Zijn alle boeken nodig? Heb je voldoende alternatieven bekeken?
- 4 Bespaar door samenaankopen.** De samenaankoop door de school(gemeenschap) van rekenmachines, boeken, bureaumateriaal, veiligheidsuitrusting kan honderden euro's opleveren.
- 5 Denk economisch.** Is het nodig om steeds ‘reservekopieën’ te nemen, die daarna wellicht in de papiermand belanden?
- 6 Bespreek de schoolkosten op de schoolraad.** Je hoeft dus niet lijdzzaam toe te zien, je kan ook zelf écht iets doen.

Meer info in het online kenniscentrum van SOS.
www.schuldenopschool.be





M-DECREET: WAAR OF NIET WAAR?

Op 1 september gaat het M-decreet in. Rond de maatregelen hangt nog veel mist. “We zullen onze job verliezen” en “de planlast neemt alleen maar toe” klinkt het in de wandelgangen. Maar wat is waarheid en wat mythe? Test wat jij weet.

1

“DE SCHOOL BESLIST OF DE NODIGE AANPASSINGEN REDELIJK ZIJN OF NIET.”



waar



niet waar

2

“DE INSPECTIE ZAL ONZE SCHOOL ONDER DRUK ZETTEN OM REDELIJKE AANPASSINGEN DOOR TE VOEREN.”



waar



niet waar

3

“LEERLINGEN met een IQ BOVEN 60 MOGEN NIET MEER NAAR HET BUITENGEWOON ONDERWIJS.”



waar



niet waar

4

“LERAREN BUITENGEWOON ONDERWIJS VERLIEZEN HUN JOB.”



waar



niet waar

5

“DE PLANLAST neemt ALLEEN maar TOE DOOR ZO’N EXTRA CLB-VERSLAG.”



waar



niet waar

6

“IK HEB TE WEINIG EXPERTISE OM LES TE GEVEN AAN LEERLINGEN met een BEPERKING.”



waar



niet waar

1

Waar.

De eindbeslissing ligt bij de school. Wel moet de school voortaan aantonen dat ze samen met de ouders en CLB redelijke aanpassingen zoekt. De school mag dus geen leerling weigeren die het gemeenschappelijk curriculum, zeg maar de gewone leerstof, aankan met aangepaste maatregelen. Ook een leerling die een individueel curriculum volgt, heeft het recht zich in te schrijven in een gewone school. Zijn inschrijving kan pas ontbonden worden na een gesprek tussen school, CLB en ouders over de (on)redelijkheid van de aanpassingen. De school motiveert deze beslissing.

2

Niet waar.

Inspecties coachen in eerste instantie. Ze ondersteunen CLB's en lerarenteams om het M-decreet in de vingers te krijgen, redelijke aanpassingen af te wegen en verslagen correct op te stellen. Controles met bindend advies starten ten vroegste in september 2016.

3

Niet waar.

Als er geen redelijke aanpassingen mogelijk zijn, dan krijgt een kind met een IQ boven 60 een CLB-verslag voor het type basisaanbod. Dat is de samensmelting van type 1 en type 8 in het basisonderwijs en opleidingsvorm 3, type 1 in het secundair onderwijs. Buitengewoon onderwijs blijft dus bestaan voor alle leerlingen voor wie redelijke aanpassingen niet mogelijk zijn. Elke twee jaar volgt een evaluatie: blijft de leerling best in type basisaanbod of maakt hij of zij de overgang naar het gewoon onderwijs.

4

Niet waar.

Het M-decreet brengt geen plotse aardverschuiving teweeg. De evolutie zal geleidelijk gebeuren. De leerlingen die vandaag buitengewoon onderwijs volgen, zullen op 1 september 2015 niet allemaal terugkeren naar het gewoon onderwijs.

Een kleiner aantal leerlingen in het buitengewoon onderwijs zal voor sommige leraren wel leiden tot een diverser takenpakket. Zij blijven verbonden aan hun school voor buitengewoon onderwijs, maar zullen zoals hun huidige GON-collega's hun expertise inzetten voor leraren en leerlingen in het gewoon onderwijs in de buurt. Toch blijven deze leraren ook nog deels zelf voor de buitengewone klas staan, zodat ze expertise blijven opdoen in de praktijk.

5

Niet waar.

Samenwerken is de boodschap. Een school die drie lijntjes uitleg geeft in het verslag, doet te weinig. Een school die een heel dossier samenstelt, overdrijft dan weer.

Met een 'verslag van het CLB' kan een kind naar het buitengewoon onderwijs. Een 'gemotiveerd verslag van het CLB' geeft recht op GON-begeleiding. De koepels stelden samen een sjabloon op voor een goed verslag. Geen dik dossier, maar net genoeg info om een beslissing goed te onderbouwen. Een groot deel kan overgenomen uit het leerlingendossier en CLB-dossier. School, CLB en ouders bespreken samen of een kind zo'n verslag nodig heeft.

6

Niet waar.

Je moet als leraar geen specialist worden in alle mogelijke leerstoornissen of beperkingen. Je moet wel de basiscompetenties bezitten om goed les te geven aan alle leerlingen: hun noden inschatten, doelstellingen bepalen, differentiëren, bijsturen, remediëren, samenwerken met collega's.

Blijf up-to-date

Wat gebeurt er nog dit schooljaar?

- 1 GON-begeleiding** uitwerken voor leerlingen met ernstige leerstoornissen of een licht mentale handicap.
- 2 Een bemiddelingscommissie** oprichten in geval van onenigheid over verslagen van het CLB.
- 3 Een waarborgregeling** uitwerken die vrijgekomen lestijden zal verdelen.



Blijf op de hoogte van elke nieuwe beslissing via www.klasse.be/ga/mdecreet



IETS VERANDEREN OP SCHOOL. HOE DOE JE DAT?

Persoonlijke verantwoordiging of vragen van je leerlingen kunnen jouw trigger zijn voor verandering op school. Dat kost tijd en strategie. Wil je het volgend schooljaar anders? Begin er nu aan!

© jens mollenvanger



“Alle leerlingen krijgen speelkansen”

Rudi Schrooten (49), meester van het eerste leerjaar, ontwierp speelplaatsregels in basisschool De Bosstraat in Wilsele.

“Vroeger mochten de leerlingen vrij spelen over de hele speelplaats. Klinkt perfect, maar in de praktijk heerste het recht van de sterkste. De grote jongens stonden elke dag op het voetbalveld te shotten, de kleintjes nooit. En als ze toch tussen de

grote jongens liepen, kwamen er ongelukken van. Die frustratie gooiden ze er vaak uit tijdens mijn lessen. Ze hadden gelijk.

Daarom wilde ik opkomen voor mijn leerlingen uit het eerste leerjaar. Zij hebben ook recht op hun plekje op het veld. Ik legde hun vraag voor op een personeelsvergadering en mocht van de directie een speelplaats-plan ontwerpen.”

“Nu zijn er drie zones op de speelplaats: een basketveld, een voetbalveld en een zone met zitbanken. Tijdens de voor- en namiddagspeeltijd spelen de kinderen

“Keihard inzetten op gezondheid”

David Vierbergen (41), leraar biologie in het VTI Leuven, gooide de frisdrankautomaten buiten.

“Frisdrankautomaten zijn dieven die een regelrechte aanval plegen op de gezondheid en de portefeuille van jongeren. En toch staan ze op school. Dat frustreerde me. Als leraar biologie, maar ook als mens, vind ik gezondheid en milieu belangrijk.

Dat bewustzijn wil ik meegeven aan leerlingen. Maar je kan niet met het hele

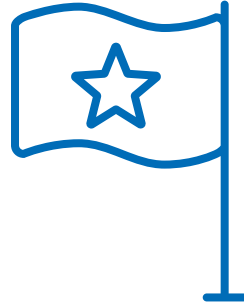
team tijdens de lessen keihard inzetten op gezondheid en op de speelplaats cola aanbieden aan je leerlingen.”

“De directie snapte dat en wilde werk maken van een helder gezondheidsbeleid op school. Omdat je zo’n visie niet zomaar uitvindt, klopte ik aan bij het LOGO (lokaal gezondheidsoverleg). Daar raakte ik nog meer gebeten om de cola-automaten er echt uit te gooien.”

“Verandering werkt alleen als ze gedragen is door een groep. De werkgroep milieu en gezondheid stond achter het idee,

de directie ook. De automaten buitengooien paste binnen de schoolvisie op gezondheid, maar sneed ook in haar vel. Zestigduizend blikjes per schooljaar leveren veel geld op en de sluwe multinationals lijmen scholen extra met cadeautjes zoals voetbaldoelen. Toch klopte de directie het plan af. Maar je raakt nog niet zo simpel van de automaten af. Onze Technisch Adviseur (TAC) moest het hele contract uitvlooien om eronderuit te geraken.”

“Natuurlijk zagen de leerlingen de automaten niet graag verdwijnen en was er protest. **Om ze te overtuigen moet je ze**



per graad op hun eigen zone. Tussen de zones zijn er ook enkele neutrale stukken waar iedereen altijd kan spelen. Tijdens de middag mag iedereen overal spelen. De zones en het doorschuifstelsel hangen in alle klassen uit. **Iedereen kent en snapt het systeem.** Het resultaat? Alle leerlingen krijgen speelkansen en er zijn minder ongevallen. Bovendien 'bemoeien' grote broers en zussen zich minder vaak met de akkefietjes die kleine broer of zus in een andere zone heeft en leren leerlingen uit parallelklassen elkaar beter kennen."

"Collega's konden zich vinden in mijn voorstel. Leerlingen ook. De zesdejaars mopperden wel. **Logisch dat er reactie kwam, veranderingen roepen altijd wat weerstand op.** Maar na een paar weken ging de storm liggen. Een enquête bevestigde daarna dat de nieuwe speelplaatsregels werken. Intussen lijkt het alsof ze er altijd geweest zijn."

ALS JE LEERLINGEN HET ANDERS WILLEN

- 1 Bespreek de regels met collega's en werk een alternatief uit.
- 2 Leg het alternatief voor aan alle collega's, directies en leerlingen.
- 3 Test de nieuwe regels nog voor de vakantie en perfectioneer ze.
- 4 Laat de nieuwe regels ingaan vanaf september.



informer en bewustmaken van wat te veel suiker met je doet. Ze zien ook dat de afgedankte automaten passen in een schoolvisie waarin we acties organiseren rond gezonde voeding, lokale keuzes en milieuvriendelijk transport. De school investeerde ook in propere waterfonteinen."

"Tegenstanders vinden dat de automaten moeten blijven en dat we leerlingen moeten leren omgaan met keuzes. Dat vind ik een drogreden. Kiezen tussen kraantjeswater in de toiletten en fancy colablikjes is als kiezen tussen een verrimpeld stuk fruit en een glanzende appel."

ALS JE HET ZELF ANDERS WIL

- 1 Leg je idee voor aan een werkgroep. Zorg voor een draagvlak.
- 2 Spreek de directie aan. Vertel hoe de maatregel binnen een brede schoolvisie past.
- 3 Informeer de leerlingen. Leg de verandering uit.
- 4 Voer de maatregel uit en zorg voor een alternatief.

ZO KAN HET OOK:

De hele school de bus op naar een pretpark
ver weg? Het kan ook anders. Met deze negen
tips maak je van je schoolreis een leerrijke,
goedkope en duurzame trip.

1. ZET JE GELD GOED IN

Een leuke activiteit dicht bij huis spaart een
bus- of treinreis uit.

2. ZORG VOOR VARIATIE

Bezoek met gids in de voormiddag? Ga voor
actie en spel in de namiddag.

3. KOM IN BEWEGING

Wat je zelf doet, beleef en onthoud je. Wandel,
jog, fiets, step, zeil of kajak.

4. KIJK VOORBIJ DE HOOGTEPUNTEN

Achter monumenten schuilt de echte stad.
Alternatieve gidsorganisaties tonen je de weg.

5. ONTMOET MENSEN

Eet, dans, musicer ... zoals de plaatselijke in-
woners. Of werk samen met een lokale school.

6. SCHAKEL JE LEERLINGEN IN

Laat je leerlingen info verzamelen, activiteiten
voorstellen en gidsbeurten voorbereiden.

7. DURF EXPERIMENTEREN

Probeer elk jaar minstens iets nieuws uit. Na
een paar jaar ziet je reis er stukken leuker uit.

8. EVALUEER MET JE LEERLINGEN

Vraag om constructieve feedback van je leer-
lingen. Behoud enkel het goede.

9. GA VOOR DUURZAAM

Kies voor lokaal, authentiek en kleinschalig.
Eerst stappen of trappen, daarna bus of trein.



**PRIJS:
2 EURO**

SCHOOLREIS IN EIGEN DORP

Juffen Eveline Plaskie (30) en Marjan Van Buggenhout (29) van VBS De Kiem uit Kapelle-op-den-Bos: "Wij trekken ieder jaar met onze peuters en kleinste kleuters naar een boerderij in het dorp. Ze hebben geen scholen-aanbod, maar de eigenaars vinden het fijn om ons te ontvangen.

In de voormiddag geven we zelf een rondleiding bij de koeien en de varkens, mogen ze op de hooizolder spelen en trakteert de boer hen op een ritje in de kar van de tractor. 's Middags bakken we frietjes. We brengen speelgoed van de school mee zodat ze in de namiddag kunnen

voetballen of op dekens op het gras met de blokken spelen. We grimeren ook alle kinderen en ze krijgen een ijsje.

En ook al komen onze kleuters van het platteland, de meesten stappen een nieuwe wereld binnen. Ze beseffen ook helemaal niet dat ze niet ver van huis zijn. Het is telkens een leerrijke en leuke, ontspannende dag! Zowel voor hen, als voor ons. Met de bus naar een verre attractie trekken, vinden we voor de kleinste kleuters te vermoeiend en te indrukwekkend. En dat onze schoolreis voor de ouders maar 2 euro kost, is mooi meegenomen."

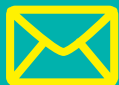
mag dat? moet ik tijdens mijn vrije dag mee op schoolreis? mag ik weigeren een leerling mee te nemen op bosklassen? mogen mijn meerderjarige leerlingen alcohol drinken tijdens een schooluitstap?



Weet jij wat mag en wat niet bij schooluitstappen? Doe de online test én ontdek het antwoord op www.klasse.be/ga/schoolreis.



WWW.KLASSE.BE



NIEUWSBRIEF **DIRECTEURS**

NIEUWSBRIEF **LERAREN**

NIEUWSBRIEF **INTERMEDIAIRS**

NIEUWSBRIEF **OUDERS**

NIEUWSBRIEVEN **LERARENKAART**



FACEBOOK.COM/KLASSE

TWITTER.COM/KLASSE_BE

YOUTUBE.COM/TVKLASSE

PINTEREST.COM/KLASSELERAREN



WWW.TVKLASSE.BE

WWW.LERARENKAART.BE

WWW.ROADIES.BE



3-MAANDELIJKS

MAGAZINE OP SCHOOL

klasse

KLASSE IS MEER DAN EEN BOEKSKE.

VANAF NU IS KLASSE EEN MULTIMEDIAAL
PROJECT DAT JOU DAGELIJKS WIL INSPIREREN.

VOLG ONS VIA

KLASSE.BE/MEERKLASSE

advertentie

advertentie



JUNI



EXAMEN: FOUT ANTWOORD OF FOUTE VRAAG?

Een goed examen doet je leerlingen groeien. Je laat ze reflecteren over hun kennis. Maar met een slecht examen pest je hen. En ze leren er niets mee. Welk soort vragen stel jij? Check je examen.

X WELKE UITSPRAAK PAST BIJ JOU? X

☐ Ik pik hier en daar een onderdeel uit de cursus en kruid mijn examen met detailvragen.	☐ Mijn examen is een spiegel van de volledige leerstof. Zo tonen mijn leerlingen dat ze inzicht hebben in de leerstof.
☐ Ik stel graag moeilijke, complexe vragen. Die snappen mijn leerlingen heus wel.	☐ Mijn vragen zijn duidelijk en concreet. Dat maakt ze daarom nog niet simpel.
☐ Ik stel enkel reproductievragen. Zo scoren mijn leerlingen het makkelijkst punten.	☐ Ik peil naar wat mijn leerlingen aanvangen met hun kennis. Zo tonen ze wat ze waard zijn.
☐ Ik verras mijn leerlingen met onverwachte vragen. Zo zie ik wie de leerstof het best beheerst.	☐ Ik geef mijn vragen op voorhand. Ik maak duidelijk welke delen uit de cursus belangrijk zijn.
☐ Ik blijf vaag over wat ik precies verwacht in het antwoord. Mijn leerlingen zijn geen kleuters meer.	☐ Ik geef aan welk soort antwoord ik wil en hoe lang ze er het best aan werken.
☐ Ik denk pas na over mogelijke antwoorden als ik de examens binnenkrijg. Dat houdt corrigeren boeiend.	☐ Ik los het examen vooraf zelf op, formuleer modelantwoorden, verdeel de punten per vraag.
☐ Ik zorg ervoor dat een deel van de klas gebuist is. Anders is het toch een slecht examen?	☐ Elke leerling kan slagen voor mijn examen. Zolang ze maar tonen dat ze bijgeleerd hebben.

Kies je vooral de antwoorden links? Examens zijn voor jou een wedstrijd waarin de beste leerlingen bovendien.

Kies je vooral de antwoorden rechts? Jij ziet examens als een kans voor elke leerling om te zien waar hij staat en om bij te leren.

WAT GA JIJ VOLGENDE JAAR DOEN?

In juni weten de meeste laatstejaars het antwoord op die vraag wel. Toch zijn er in elke klas wel leerlingen die het écht nog niet weten. Hoe geef je hen dat allerlaatste duwtje in de juiste richting?

1.

Zoek samen uit waarom hij of zij niet kan kiezen. Is het uit faalangst, desinteresse, gebrek aan kennis ...? Speel daarop in.

2.

Kijk naar de talenten die je leerling buiten de school ontwikkelde. Misschien is je leerling leider in de jeugdbeweging, sportfanaat, verzorger van een zusje of oma, muzikant ...? En ziet hij of zij een job in die richting wel zitten?

3.

Kijk verder dan de punten. Welk potentieel zie jij in je leerling? Hoe zie je zijn of haar toekomst? Vertel je leerling welke job volgens jou bij hem of haar past.



ROADIES.BE

4.

Stel je leerlingen gerust. Dat diploma is maar een begin. Het grillige parcours daarachter zie je op school nog niet. Verzeker hen dat een jaar in een mensenleven nooit verloren is als je er lessen uit trekt en er energie uit haalt.

5.

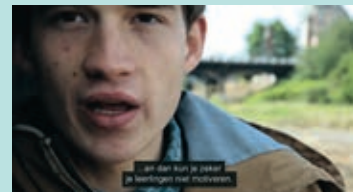
Verwijs je leerlingen door naar www.roadies.be. Hanne en Brecht testten vorig schooljaar - nadat ze hun diploma secundair haalden - veertig jobs uit in evenveel weken. Daardoor hebben zij een unieke kijk op studiekeuze en de stap van de school naar de werkvloer.

AL JE LEERLINGEN ROADIES!

Op www.roadies.be vertellen Hanne en Brecht over hun ervaringen als slager, verpleger, stewardess, laborant, lasser en 35 andere jobs, ideaal om je leerlingen op weg te helpen naar een studie- of beroepskeuze.

Per job vind je:

- wat Hanne en Brecht er ontdekten achter de schermen in tekst, beeld en video.
- wat je ervoor moet studeren, hoeveel je verdient, welke talenten je moet ontwikkelen voor de job, de arbeidsomstandigheden, de sfeer op de werkvloer.
- een portret van een ervaren werknemer.



“VERTEL ONS WAAR WE GOED IN ZIJN” - BRECHT (19)

Na hun Roadies-avontuur en (soms woelige) schoolloopbaan, hebben Hanne en Brecht voor leraren een eigenzinnig advies op www.roadies.be/ brief-aan-leraren. Aan jongeren zeggen ze: “Doe het zelf!” op www.roadies.be/doe-het-zelf.

WELKE ROL SPELEN JE COLLEGA'S OP DE DELIBERATIE?

"Sam is een luiarik en verdient geen tweede kans." Herken je hem? De collega Frans die met één welgekozen zin je hele pleidooi voor een leerling onderuithaalt? Of de leraar wiskunde die beweert dat de punten van zijn vak toch altijd de doorslag geven? Deze vijf types collega's vind je in elke klassenraad terug. Herken de Muppet naast jou.



WELK TYPE BEN JIJ? DOE DE TEST

Kan jij de gemoederen bedaren tijdens een klassenraad? Verdedig je je standpunt tot je erbij neervalt? Of zou je liever achter het behang verdwijnen? Niet alleen je collega's 'spelen' een min of meer uitgesproken rol tijdens de deliberatie. Jij zelf ook. Doe de online test en ontdek welke type je zelf vooral bent.



www.klasse.be/ga/klassenraad

1. KERMIT, DE REALIST

De realist is de nuchtere collega die zich niet snel laat meeslepen. Hij houdt rekening met inzet, punten én omstandigheden. Hij heeft veel sympathie voor leerlingen, maar deliberereert niet uit medelijden.

Ergernis? Laag. Hij is heel constructief en krijgt de kern van de zaak duidelijk.

Aanpak? Hij speelt een belangrijke rol in een vergadering en **heeft graag dat je hem daarin bevestigt**. Als de discussie alle kanten opschiet, helpt hij iedereen om klaar te zien. Hij is enthousiast, zonder aan de feiten voorbij te hollen.

2. FOZZIE, DE POSITIVO

De positivo is een oudere collega met veel ervaring. Als twee (jongere) collega's lijnrecht tegenover elkaar staan, gebruikt ze humor om de situatie te ontmijnen. Ze zou graag alle leerlingen een A-attest geven.

Ergernis? Gemiddeld. Soms smoort ze een pittige discussie in de kiem.

Aanpak? Ze zorgt ervoor dat de deliberatie 'netjes' verloopt. **Gebruik dus haar hulp**. Blok haar even af als je door haar tussenkomst je mening niet kan verdedigen. Hoe je positief omgaat met een conflict, leer je van haar.



3. STATLER EN WALDORF, DE CIJFERBIJTERS

Deze collega's kijken alleen maar naar punten, niet naar inzet of omstandigheden. Ze geven altijd kritiek, maar stellen zelf geen oplossingen voor. Ze willen hun eigen mening doordrukken en vergaderen volop na.

Ergernis? Hoog. Een genuanceerde kijk op een leerling kraken ze genadeloos af.

Aanpak? Blijf kalm en reageer inhoudelijk op hun argumenten. **Gebruik hun kennis en ervaring.** Laat hen niet te veel beslag leggen op de groep. Benadruk voor iedereen dat jullie nú delibereren en achter gesloten deuren.



4. MISS PIGGY, DE MANIPULATOR

Deze collega zou graag over alle leerlingen alleen delibereren. Ze manipuleert de gesprekken, is moeilijk van haar standpunt af te brengen. Ze vindt haar eigen vak belangrijker dan alle andere.

Ergernis? Hoog. Deze collega jaagt je snel de kast op.

Aanpak? Erken haar duidelijke mening en vraag aan de anderen wat ze ervan denken. **Vraag naar oplossingen**, in de plaats van naar commentaar. Moedig haar aan om naar anderen te luisteren, maar respecteer haar territorium.



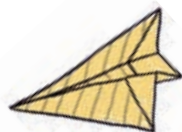
5. GONZO, DE VISIONAIR

Een jonge collega die nog niet zo goed weet hoe deliberaties verlopen. Of een collega die denkt dat haar vak er voor de anderen niet toe doet. Toch heeft ze meestal een goed zicht op alle leerlingen en een genuanceerde mening.

Ergernis? Laag. Ze gaat tegen niemand in en let goed op.

Aanpak? Omdat ze visie heeft, is het de moeite waard uitdrukkelijk te **vragen naar haar mening**. Spreek haar aan over haar eigen vak, dat geeft haar zelfvertrouwen. Gebruik haar voorbereiding en aandacht.

EERSTE HULP VOOR STARTERS



“Mijn interim eindigt op 30 juni. Krijg ik dan wel loon tijdens de zomermaanden”, panikeert startende leraar Ine. Als je nog geen vaste job hebt, worstel je met veel vragen over je loon en je werkzekerheid. Zeker als het einde van het schooljaar nadert. Hier krijg je alvast vier duidelijke antwoorden.



PAS VOOR DE KLAS?

Sta je pas voor de klas? Download dan het 'Startersboekje'. Het bevat niet alleen loopbaanvragen, maar ook praktische info, tests en verhalen. Een reflectieboekje om alleen of samen met je mentor op school te gebruiken. Of word lid van de Facebookgroep 'Pas voor de Klas' en wissel ervaringen uit met startende collega's.

www.klasse.be/leraren/
pasvoordeklas

https://www.facebook.com/groups/pasvoordeklas/

INTERIM STOPZETTEN?

Ik doe nu een korte interim. Een andere school belde me om een kleuterjuf te vervangen tijdens haar zwangerschap en bevallingsverlof. Kan ik mijn huidige interim-opdracht vroegtijdig stopzetten?

Ilse G.

Werk je als tijdelijke in een school, dan moet je een opzegtermijn respecteren.

- Heb je een overeenkomst van bepaalde duur (TABD)? Dan is de opzegperiode 7 kalenderdagen.
- Heb je een overeenkomst van onbepaalde duur (TADD)? Dan is de opzegperiode 15 kalenderdagen.

Je kan wel aan de directeur een kortere termijn vragen. Als de directeur schriftelijke toestemming geeft, kan je sneller weg.

VAKANTIEGELD NA KORTE INTERIMS?

Ik geef dit schooljaar voor het eerst les en deed verschillende korte interims. Krijg ik vakantiegeld?

Marissa K.

Ja. Het vakantiegeld wordt dit schooljaar uitbetaald op 26 mei. Hoeveel? Dat hangt af van het aantal dagen dat je in het voorgaande jaar gewerkt hebt.

- **Een volledig jaar voltijds gewerkt in het onderwijs?** Dan krijg je maximaal 92 procent van je maandloon uitbetaald.
- **Geen volledig jaar voltijds gewerkt in het onderwijs?** Dan krijg je een bedrag dat in verhouding is tot het aantal gewerkte dagen.
- **Enkele korte periodes gewerkt in het onderwijs?** Dan zal het ministerie voor elk van die periodes het vakantiegeld berekenen en alles samentellen.
- **Vorig jaar in de privésector gewerkt?** Dat telt niet mee, want jouw vroegere werkgever betaalt de dat vakantiegeld al vervroegd aan jou uit.

TIP! Als schoolverlater kan je aanvullend vakantiegeld krijgen. Op voorwaarde dat je nog geen 25 jaar bent en binnen de vier maanden na je afstuderen in dienst trad in het onderwijs. Vraag het aan via je schoolsecretariaat.



LOON IN JULI EN AUGUSTUS?

Ik heb een volledig schooljaar gewerkt, maar ik weet nog niet of ik op 1 september weer werk zal hebben in het onderwijs. Wie betaalt mij in juli en augustus?

Wouter B.

Als je tijdelijk bent aangesteld, houdt het ministerie van Onderwijs en Vorming elke maand een deeltje van je loon in, zodat je ook in juli en augustus nog iets op je rekening krijgt. Dat is de zogenaamde 'uitgestelde bezoldiging'.

- **Ben je vast benoemd?** Dan krijg je geen uitgestelde bezoldiging. In juli en augustus krijg je gewoon evenveel loon uitbetaald als tijdens de andere maanden.
- **Ben je tijdelijk aangeworven,** tot het einde van het lopende schooljaar of langer? In juli zal het bedrag dat je krijgt iets lager liggen dan normaal, want het ministerie baseert zich dan op je loon van september tot en met december (4 maanden). Het loon in augustus wordt berekend op basis van de periode januari-juni (5 maanden) en komt ongeveer overeen met je maandelijks loon.
- **Ben je tijdelijk in dienst voor een korte periode,** dus ad interim of niet tot het einde van het schooljaar? Je krijgt in juli en augustus een loon dat berekend is op het aantal dagen dat je gewerkt hebt in het onderwijs. Want voor elk van die dagen heeft het ministerie voor jou ook een beetje 'uitgestelde bezoldiging' aan de kant gezet.

SOLLICITEREN VOOR VOLGEND SCHOOLJAAR?

Waarschijnlijk kan ik volgend schooljaar niet meer in mijn school aan de slag. Hoe solliciteer ik het best?

Marc L.

- **Via de school.** Je kan rechtstreeks contact opnemen met de scholen, schoolbesturen, schoolengroepen of onderwijsnetten van je voorkeur. Stuur je brief en cv op via e-mail of ga hem persoonlijk afgeven. Je vindt de contactgegevens terug via www.onderwijsaanbod.be. Soms volstaat één mail, brief of telefoontje niet. Laat gerust nog een tweede keer van je horen, na enkele weken.
- **Online.** Op www.leerkrachtendatabank.be kan je je cv publiceren. Scholen zoeken in deze databank naar een geschikte kandidaat volgens regio en vak. Ze plaatsen hier ook vacatures die automatisch bezorgd worden aan alle kandidaten die in aanmerking komen.
- **Via het onderwijsnet.** Sommige onderwijsnetten hebben een eigen online vacature- en/of sollicitatiedatabank.
- **Gemeentelijk of stedelijk onderwijs:** www.ovsg.be/content/vacatures.html
- **GO!:** www.g-o.be/Net_KandTijd
- **Katholiek onderwijs:** jobs.vsko.be
- **Protestants-Christelijk onderwijs:** www.ipco.be/vacatures
- **Provinciaal onderwijs:** www.limburg.be, www.provant.be, www.oost-vlaanderen.be (de andere provincies hebben geen online sollicitatieformulier)
- **Steinerschool:** www.steinerscholen.be/vacatures



OVERLEEF HET OUDERCONTACT

Een goed gesprek tussen ouders en leraar. Meer is het niet. Toch ligt het niet altijd voor de hand om van het oudercontact een succes te maken. Zeker niet als je een probleem wil bespreken. In zes filmpjes van TV.Klasse over 'Het oudercontact' krijg je tips over slecht nieuws vertellen, omgaan met agressie, je lichaamstaal ... Zo overleef je elk oudercontact.

Bekijk de filmpjes op www.tvklasse.be/reeksen/hetoudercontact



KINDCONTACT

IN BASISCHOOL
WONDERWIJS IN
HAASDONK HOUDEN DE
LERAREN NIET ALLEEN
EEN OUDERCONTACT,
MAAR OOK EEN
KINDCONTACT.

**Lees hoe dat werkt op
[www.klasse.be/ga/
kindcontact](http://www.klasse.be/ga/kindcontact).**



1. EEN GOEDE START

- Bereid je grondig voor. Zo win je vertrouwen.
- Wacht niet tot het oudercontact om problemen te bespreken.
- Maak een nieuwe afspraak voor grote problemen.



2. OMGAAN MET AGRESSIE

- Laat emoties afkoelen.
- Ga niet meteen in de verdediging.
- Geef duidelijk je grenzen aan.



3. SLECHT NIEUWS VERTELLEN

- Schets het probleem met concrete voorbeelden.
- Laat eerst ruimte voor emoties.
- Sluit af met een concreet plan. Hoe gaan we verder?



4. HET HELPEND GESPREK

- Luister actief, stel open vragen en ga na of je ouders goed begrepen hebt.
- Nodig indien mogelijk beide ouders samen uit zodat je beide visies hoort.
- Zorg voor een plan. Naar wie doorverwijzen? Wie doet wat?



5. LICHAAMSTAAL

- Een open houding stelt ouders op hun gemak.
- Ondersteun je boodschap met je lichaamstaal.
- Let op dat je lichaamstaal van ouders niet verkeerd begrijpt.



6. EEN GOEDE BAND

- Nodig ouders uit om te vertellen.
- Focus op het vooruitzicht, niet op het probleem.
- Ga na of de ouders een oplossing zien. Betrek hen erbij. Wie doet wat?

LEUKE LAATSTE LOODJES

We zijn er bijna, maar nog niet he-le-maal.
De laatste schoolweek telt nog twee dagen:
maandag 29 en dinsdag 30 juni. Met deze
opruim-, spel- en afscheidstips maak jij er
iets bijzonders van. Wie spreekt er nog van
luxeverzuim?



Hou een **SPELLETJESMARATHON**
en controleer tegelijk of alle puzzels en spelletjes nog compleet zijn.



Dump die stijve klasfoto en doe een
**fotoshoot met
knotsgekke
attributen**



Verzin samen de ultieme

DUIZENDDINGENTEDOEN-LIJST
voor tijdens de vakantie.



Start met het papier- en organiseerwerk.
Dan heb je dat alvast gehad. Zo worden de

***allerlaatste dagen
enkel FUN!***



Schrijf een

***BRIEF MET
DO'S-AND-
DON'TS***

aan de klas van volgend jaar.



Fabriceer samen enkele
'gerechjes' en ga

PICKNICKEN
in het park.





Rol de vakantie in

met steps, skates, fietsen, kinderwagens, skateboards ...



Daag je leerlingen uit met

ÉÉN TEGEN ALLEN.

Of betrek de hele school in een gigantisch
SPEL ZONDER GRENZEN.



Strooi met **HERINNERINGEN.**

Geef elke leerling een strandbal, stoffen tas of shirt waarop iedereen een fijne boodschap schrijft. Bundel de leukste foto's van het voorbije jaar. Schrijf een persoonlijk berichtje.



Pimp de speelplaats
de laatste dag tot een

strand.

Chillen op een badhanddoek
en waterspelletjes: luxe zonder
verzuim!



Deel **klas-Oscars** uit.

Wie is de Handigste Harry, de Vrolijkste Frans, de Wildste Weldoener, de Gladste Gamer, het Wetenschapswonder ... ?



Ontdek tonnen andere ideeën
voor de laatste schooldag op onze

PINTERESTPAGINA.

www.pinterest.com/klasseleraren



Sleep banken en speelgoed naar
buiten en organiseer een

klaswash

op de speelplaats.



Knuffel ze dood. Pink een
traantje weg. En geniet nu van de

VRIJHEID!



advertentie

advertentie



ZOMER

OP REIS MET KLASSE

Cultuur opsnuiven, rusten, shoppen, wandelen ... in het buitenland? Maak je keuze voor een korte of langere trip en geniet van de speciale lerarenkorting.



NORMANDIË - PERCHE

Je logeert in Domaine de Villeray & Spa **** op 50 km van Chartres. De Perche is de streek van de manoirs en kastelen én van de paardenfokkerijen.

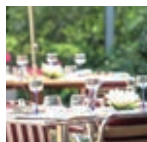
Jouw prijs: drie nachten (vier dagen) in een tweepersoonskamer incl. ontbijt en drie viergangendiners: 155 euro p.p. Geldig tussen 3 en 19 april en tussen 30 oktober en 11 november 2015, bij aankomst op zondag, maandag of dinsdag. Aankomst op woensdag of zaterdag: 175 euro p.p. Aankomst op donderdag of vrijdag: 189 euro p.p. Periode tussen 26 juni en 31 augustus 2015, enkel met aankomst op zondag en maandag: 199 euro p.p. **Extra:** 2 kinderen van 5 t/m 11 jaar op de kamer van de ouders betalen elk 79 euro (incl. ontbijt). **Boekingscode:** NORPKL07



NEDERLAND - DEN HAAG

Novotel Den Haag City Centre **** ligt op wandelafstand van musea, winkelstraten en parken. De stranden van Scheveningen (2 km) en Kijkduin (7 km) zijn vlakbij.

Jouw prijs: twee nachten (drie dagen) in een tweepersoonskamer incl. ontbijtbuffet en toegangsticket voor het Mauritshuis: 99 euro p.p. Geldig tussen 1 juli en 31 augustus 2015. Tussen 3 en 19 april, 30 oktober en 8 november en 18 en 31 december 2015: 109 euro p.p. **Extra:** 2 kinderen t/m 15 jaar overnachten gratis op de kamer van de ouders (incl. ontbijt en toegang Mauritshuis). **Boekingscode:** ZHOPKL01



ELZAS – ROUFFACH

Je verblijft in Hotel Au Relais d'Alsace *** aan de Route des Vins. Bewonder in het centrum van Rouffach de renaissance-gebouwen of wandel langs de stadswallen.

Jouw prijs: drie nachten (vier dagen) in een tweepersoonskamer incl. ontbijtbuffet, viergangen- en drie gangendiner, bezoek aan een wijnkelder, bezoek aan de Munster-kaasmakerij, toeristische info van de streek en een fles Crémant per kamer: 155 euro p.p. Geldig tussen 3 en 20 april, 1 juli en 31 augustus en 30 oktober en 9 november 2015. **Extra:** een kind t/m 11 jaar gratis op de kamer van de ouders. Een kind van 12 t/m 17 jaar betaalt 85 euro voor het hele arrangement. **Boekingscode:** ALSPKL06



ITALIË – PUGLIA

Grand Hotel La Chiusa di Chietri **** ligt op 4 km van het centrum van Alberobello, hét centrum van de trulli, witgekalkte huisjes met kegelvormig dak.

Jouw prijs: zeven nachten (acht dagen) in een tweepersoonskamer incl. ontbijtbuffet en de vlucht Brussel-Brindisi h/t met Alitalia (via Rome) (tot einde voorraad): 525 euro p.p. Tussen 1 juli en 31 augustus 2015 met aankomst op woensdag of donderdag; incl. half pension (driegangenkeuzemenu): 635 euro p.p. **Extra:** 2 kinderen t/m 12 jaar op de kamer van de ouders: 249 euro elk (incl. vlucht, ontbijt of half pension = in het geboekte regime van de ouders). 2 kinderen t/m 12 jaar in een aparte kamer betalen elk 385 euro (incl. ontbijt) of 445 euro (incl. half pension). **Boekingscode:** PUGPKL03

EEN REIS RESERVEREN? Meer informatie over deze reisaanbiedingen vind je op www.holidayline.be/klasse. Alle vermelde prijzen zijn op basis van een standaard tweepersoonskamer en volgens beschikbaarheid. Ze zijn geldig voor leraren en meereizende familie of vrienden gedurende de vermelde periodes in 2015. Reserveer tijdig. Als alle kamers van een hotel ingenomen zijn of als het vliegtuig volzet is, dan is dat zo. Bel Holidayline (lic A1615) op 050 33 09 90 en vermeld het nummer van je lerarenkaart. Mailen kan naar info@holidayline.be. 100 procent kosten bij wijziging of annulatie tenzij je een annulatieverzekering neemt van 3,5 procent op de totale reissom.

**"IK WIL KANSARME
KINDEREN MEE OP
WEG HELPEN"**



VRIJWILLIGERSWERK, IETS VOOR JOU?

Elke zomer trekt leraar Johan (42) van de Sint-Pietersschool in Korbeek-Lo op vakantie met kansarme gezinnen. Samen met vrouw en dochters. Het haalt hen uit hun comfort zone. “Jongeren in moeilijke situaties op weg zetten, daarvoor doe ik het.”

“Zes jaar geleden vroegen twee collega’s of ik vrijwilliger wilde worden bij Pirliewiet, een vzw die vakanties organiseert voor kansarmen. Ik aarzelde maar waagde toch de sprong. Ik doe het ook deels voor mijn kinderen. Ze ervaren dat kansarme kinderen niet per se anders zijn en dat je zomaar in armoede kan rollen. Voor die gezinsvakanties geef ik graag een week zomerverlof op. Want vakantie is een basisrecht voor iedereen.”

WE ZIJN GEEN LERAREN

“’s Morgens organiseren we activiteiten, ’s middags gaan we samen op uitstap. We zijn dan geen leraren, wel gewoon begeleiders die je kan aanspreken. Voor sommige gezinnen is zo’n vakantie het enige moment waarop alle gezinsleden samen zijn. Daarom krijgen ze tijd om bij elkaar te zijn en respecteren we hun gezinssituatie. Eigen afspraken kunnen, maar iedereen moet er wel rekening mee houden dat we met een groep samenleven.”

POPPEKAST

“Ik begeleidde vorige zomer voor het eerst de oudste groep: vijftien- tot achttienjarigen. Eerst liep het stroef. Als monitor probeer je dan alles uit de kast te halen. Zo overtuigde ik een stille vader die gevechtssport beoefent om mee te spelen in een poppenkast. Mission impossible, zo leek het. Maar hij deed mee en was geweldig! Als ik hem tegenkom, spreekt hij me nog altijd aan met dat wolvenstemmetje.”

OPVOLGING VERZEKERD

“Kinderen uit een warm nest hebben een voorsprong. Ze krijgen steun in hun zoektocht naar later. Dat merk ik ook in mijn eerste kleuterklas. Maar ik wil kinderen in probleemsituaties mee op weg helpen, zodat ze later iets kunnen betekenen. Daarom ga ik mee als vrijwilliger. Ook al besef ik dat de kans dat het goed komt soms klein is. En mijn kinderen? Die waren de eerste keer wat onwennig. Maar nu hebben ze er zelfs enkele hechte vriendschappen aan overgehouden. De oudste voelt het intussen kriebelen om ook monitor te worden. Goed nieuws voor Pirliewiet, want voldoende vrijwilligers, dat blijft een jaarlijkse zoektocht.”

WIN ZOMERSE LECTUUR

Grote vakantie ... Eindelijk tijd voor wat (ontspannende) zomerlectuur. Om het nieuwe schooljaar voor te bereiden, om je gedachten te laten afdwalen of om samen met je kinderen te genieten.

EEN VAN DEZE ITEMS WINNEN?

Surf vóór 18 april naar de wedstrijdpagina
www.klasse.be/leraren/zomerselectuur

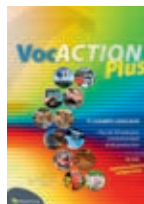


WIN 2 x

WIN 2X PEUTEREN EN KLEUTEREN

Breinontwikkeling, zintuigen, patroonherkenning, autonoom leren versus cognitief leren, intelligentie, spel, redeneren, executieve functies, taal en rekenen. 'Peuteren en kleuteren' (Betsy van de Grift) is een **praktijkgeïnspireerd theorieboek** over spelen en leren: een neurowetenschappelijke benadering van de manier waarop jonge kinderen (2,5 tot 6 jaar) leren.

www.epo.be



WIN 5 x

VOCATION PLUS

Pelckmans lanceert in april een **nieuwe tool** voor taakgerichte woordenschatbeheersing in de derde graad aso en het hoger onderwijs. 'VocACTION Plus' biedt lexicale woordvelden, contextuele oefeningen, communicatieve activiteiten en taaltaken, mét online audio- en audio-visueel materiaal.

www.pelckmans.be



WIN 5 x

SUPER UIL

Super Uil is geen gewone uil. Hij kan zich vermommen als geen ander: als wortel om een konijntje te lokken, als schaap om een lammetje te verschalken, als vogelbadje om een duif te misleiden. Maar zijn snode plannetjes mislukken keer op keer. 'Super Uil – meester in vermomming' (tekst Sean Taylor, tekeningen Jean Jullien) is een grappig **prentenboek** voor kinderen vanaf 4 jaar.

www.lemniscaat.nl



WIN 3 x

MEERTALIGHEID: EEN TROEF!

Veel kinderen worden in een andere thuistaal dan het Nederlands opgevoed. Wie die talenrijkdom en hun talige en culturele achtergrond erkent en benut, kan

zoveel meer bereiken. In dit boek uit de reeks '**Praktijk en visie**' bieden auteurs Sara Gielen en Ayşe İşçi concrete handvatten, instrumenten en praktijkvoorbeelden om positief om te gaan met meertalige rijkdom.

www.abimo.net



WIN 3 x

IK WORD EEN BOTERBLOEM

42 korte en grappige gedichten vormen samen een **versjesgroeiboek**, dat je leerlingen een jaar lang uitdaagt om een volgend niveau te bereiken. Centraal staan Siel, Miel, mam, pap en de hond Boef. Je

gaat samen met hen naar school, naar het strand, naar de keuken ...

'Ik word een boterbloem' (tekst Riet Wille, tekeningen Kristien Aertssen) mikt op eerste lezers vanaf 6 jaar.

www.eenhoorn.be



WIN 2 x

PRAKTIJKBOEK VOOR LERAREN

Walter Geerts, Joke van Balen en Wybe Postma stelden dit **praktijkboek** samen voor studenten in de lerarenopleiding en beginnende leraren in het basis- en secundair onderwijs. Vanuit de idee "leren door doen" krijg je inzicht in wie je bent,

wat je wil, welke acties je kan ondernemen en wat het resultaat daarvan is. Zo krijg je ondersteuning bij zelfreflectie, ervaringsleren op de werkplek en het meten en vastleggen van eigen groei.

www.epo.be



WIN 2 x

LES OUBLIÉES / LE PASSAGER

Franse krimi's voor hete of regenachtige zomeravonden.

In 'Les Oubliées' bijt politiekapitein Janvier zich vast in een reeks verdwijningen van jonge vrouwen. Het resultaat is een licht bevreemdende, maar spannende **thriller**. In 'Le Passager' vindt politieagente Anaïs Chatelet een lijk, met vlakbij het moordwapen én een mogelijke (bewusteloze) dader die beweert zijn geheugen kwijt te zijn. Een psychiater probeert het geheugen van de dader te herstellen, maar begint zich daarbij vragen te stellen over zijn eigen rol bij de moord.

'Les Oubliées' (regie Hervé Hadmar) en 'Le Passager' (regie Jérôme Cornuau) zijn twee miniseries van telkens 6 afleveringen van 52 minuten.

justbridge.nl



WIN 5 x

DE DEMONEN VAN LEONARD COHEN

De Canadese singer-songwriter Leonard Cohen is populairder dan ooit. Toch blijft de gentleman met het onwankelbare aura ondoorgrondelijk en ongrijpbaar. Leraar Francis Mus gaat in 'De demonen van

Leonard Cohen' op zoek naar **de echte Cohen**. Hij dook in de Cohen-archieven in Toronto, sprak bevoorrechte getuigen en analyseerde zijn songteksten.

www.lannoo.be



"Ik versier mijn deur naargelang het thema waarover we leren. Dat doe ik tijdens mijn vrije uurtje op school. Na schooltijd lukt dat niet, want ik moet nog 70 km reizen," Silke Valgaeren, kleuterjuf, Regina Assumptaschool in Anderlecht

GEEF KLEUR AAN JE KLASDEUR

Zeg niet zomaar deur tegen een klasdeur. Veel leraren zien er een pedagogisch instrument in. Zo'n creatieve deur schept sfeer, toont wat belangrijk is of geeft zin om te leren. Het begin van de zomervakantie is hét moment om jouw klasdeur te restylen.



Meer frisse deurideeën
op onze Pinterestpagina.
[www.pinterest.com/
klasseleraren](http://www.pinterest.com/klasseleraren)



TELETIJDSDEUR

“Wij stappen vier weken lang naar een andere wereld via onze teletijdmachine. We leren over Vikingen, dino's ...”

juf Jolien en juf Evelyn,
GBS Sleidinge



INTERACTIEDEUR

“‘Twitter’ op de klasdeur. De kinderen schrijven op gelamineerde stroken. Naar elkaar, naar de juf of naar hun ouders op het oudercontact.”

Sandra op [www.pinterest.com/
sandragooren/ideetjes-voor-school/](http://www.pinterest.com/sandragooren/ideetjes-voor-school/)



ZOETE DIRECTEURSDEUR

“Ik probeer het wachten voor mijn deur te verzachten met chocola, aan wasknijpers op de deur.”

directeur Johan,
GBS Van Asbroeck Jette



**DE ACHTERKANT
VAN DEZE PAGINA IS
EEN DEURPOSTER
MET AFSCHEURBARE
GRATIS SMILEYS.**

**KNIP 'M UIT
EN MAAK JE EIGEN
GLIMLACHDEUR!**





GRATIS GLIMLACH

OM MEE TE NEMEN OF UIT TE DELEN

PEACE



HOORAY!



FUN!



JOY



FRIENDS



SMILE!



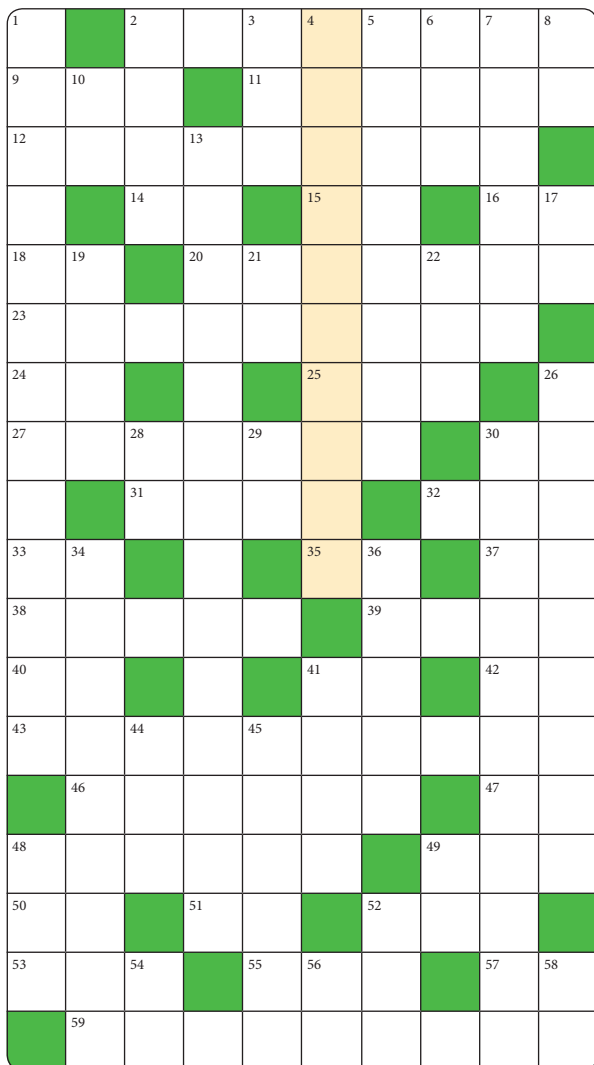
LOVE



HAPPY



KRUISWOORDRAADSEL



Een nieuwe Klasse, een nieuw kruiswoordraadsel. De oplossing van de puzzel is nog steeds je eerste stap richting een reischeck van 500 euro. Daarmee kun je een citytrip kiezen uit het volledige aanbod van Holidayline.

Dit keer zoeken we onder 4 verticaal een activiteit waarnaar elke leerling een heel schooljaar uitkijkt! Waag je kans en surf vóór 18 april naar www.klasse.be/leraren/zomeselectuur.

HORIZONTAAL

2 Knaagdier uit de paasperiode **9** Band om judopak samen te houden **11** Beschuldigen (Spaans) **12** Eventueel **14** Pijnkreet **15** Ooit een stier **16** Schuifbak **18** Atoomnummer 111 in de hitparade van Mendeleejev **20** Vlaams voor mercurochroom **23** Lusteloosheid, saaiheid **24** Goud **25** Veerkracht, elasticiteit **27** Toetsenbord **30** Muzieknoot **31** Chinese noedels **32** Kunstvorm **33** Nieuwe Maan **35** Schooldirect **37** Klein kindje **38** Argentijnse dans **39** Regelaar **40** Ezelpraat **41** Omnibus met o.a. 'Genesis', 'Exodus' enz. **42** Voorzetsel **43** Laatste proefwerk **46** Uitgaven **47** Extensie van websites van Kiribati **48** Dief (Frans) **49** Telwoord **50** Maan van Jupiter **51** National Diploma **52** Welnu, momenteel (... breekt mijn klomp) **53** Prioriteit, pluspunt **55** Kunstmatige taal **57** Persoonlijk voornaamwoord **59** Klasse zet ze dit jaar in de bloemetjes met de actie 'Leraar van het Jaar'

VERTICAAL

1 Wachten leerlingen (en leraren?) op sinds 1 september **2** Stad met scheve toren **3** Advanced Audio Coding **5** Dier in of om het huis **6** Noorse god **7** Gave, talent **8** De oudste (afkorting) **10** Voorvoegsel in samenstellingen (wijst op twee of dubbel) **13** Handleidingen om te overleven **17** Reeds **19** Greppel, goot **21** Uitroep **22** Snek zonder e, snik zonder i **26** Kennis over waterdieren? Onderwatervriend? **28** Brusselse concertzaal **29** In Memoriam **30** Kiezen wat je gaat studeren **34** Onderdeel van een grasmaaier **36** Nederlandse zanger ('Home') **41** Hindernis bij jumping **44** Zandheuvel **45** (Ik) studeer (Frans) **48** Belangrijk persoon **49** Op die manier **52** Niet (Engels) **54** Voor of na de kip? **56** Washington .. **58** Boom

KLEUR JE ZOMER

(EN DEZE
TEKENING)

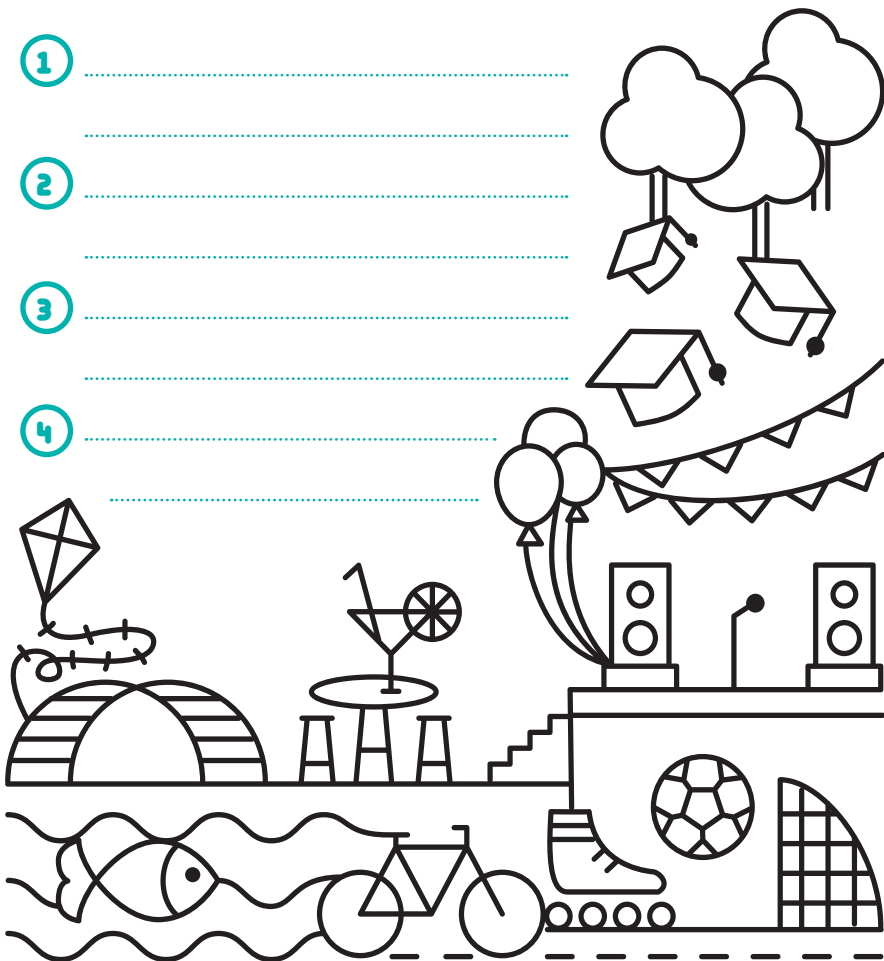
MIJN VAKANTIEPLANNEN:

1

2

3

4



klasse

Klasse – Koning Albert II-laan 15 –
1210 Brussel – www.klasse.be/leraren

Hoofdredacteur: Pieter Lesaffer

Eindredacteurs: Nele Beerens en Leen
Leemans

Redacteurs: Wouter Bulckaert, Tinne Deboes,
Patrick De Busscher, Bart De Wilde, Stijn
Govaerts, Mieke Santermans, Anne Siccard,
An Van den Bergh, Annelies Vanechoutte,
Wim Vercrusysse, Li's Verheyden

Vormgevers: Peter Mulders en Tim Sels

Publiciteitsregie: Diana De Caluwé

Verantwoordelijke uitgever: Micheline Scheys,
Departement Onderwijs en Vorming.

Wil je adverteren in Klasse? 02 553 96 94 of
publiciteit@klasse.be

© Overname van artikels uit de publicaties
van Klasse is geen probleem, mits je de bron
expliciet vermeldt. De foto's en illustraties
worden door het auteursrecht beschermd.

Je kan geen extra exemplaren bijbestellen
van deze gids. Je downloadt hem gratis via
www.klasse.be/leraren.



Vlaanderen
verbeelding werkt

advertentie

RING PROD & LES FILMS D'ANTOINE
PRESENTEREN

PIEPKUIKENS

EEN FILM VAN
OLIVIER RINGER

HET NEST VERLATEN IS AAN DE DURVERS

Cathy krijgt voor haar tiende verjaardag een eendenei cadeau. Het kuiken kiest echter haar beste vriendin Margaux als moeder. Maar Margaux zit in een rolstoel en kan het diertje niet verzorgen. De meisjes vertrekken stiekem op een tocht naar de riviermonding. Ze willen het kuiken uitzetten bij zijn soortgenoten. Ondertussen zitten hun ongeruste ouders en zelfs de politie hen op de hielen.

GRATIS VIPDAG

500 leraren, vergezeld door maximaal 2 extra personen kijken gratis naar Piepkuikens op zondag 26 april om 10.30 uur in Cinema Albert Dendermonde, Roxy Theatre Koersel, Buda Kortrijk, Utopolis Mechelen en Utopolis Turnhout. Tot 22 april kan je tickets winnen via www.lerarenkaart.be/ inschrijven. Je weet meteen of je gewonnen hebt. De mail die je als winnaar krijgt, geldt samen met je lerarenkaart als toegangsbewijs.



BRONT WAX EN DE GEDRECHTELDE
© 2014 Jekino

www.jekino.be/piepkuikens

